

Yrkande
Särskilt yttrande

Demokraterna, Moderaterna, Liberalerna
Kristdemokraterna

2025-03-19

Ärende 8

Yrkande angående – Yttrande över motion av Jessica Blixt (D) och Martin Wannholt (D) om åtgärder för att förhindra sexuella övergrepp mot barn och unga.

Förslag till beslut

I förskolenämnden:

1. Förskolenämnden tillstyrker motionen *om åtgärder för att förhindra sexuella övergrepp mot barn och unga* och översänder brödtexten nedan som nämndens yttrande till kommunstyrelsen. Förvaltningens tjänsteutlåtande översänds för kännedom.
2. Paragrafen är omedelbart justerad.

Yrkandet

Att skydda barn från sexuella övergrepp är en av samhällets viktigaste uppgifter, och det kräver konkreta och effektiva åtgärder. Förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande avstyrker delar av motionen med hänvisning till att befintliga rutiner redan är tillräckliga och att förändringar skulle innebära ökad administration. Detta synsätt är problematiskt. Enligt forskning och erfarenhet från fall av övergrepp i verksamheter där barn vistas är det just bristande rutiner, dålig översikt och svaga säkerhetsåtgärder som möjliggör att förövare kan agera ostört.

Förvaltningen använder begreppet sexuella trakasserier, vilket är missvisande och felaktigt i sammanhanget. Motionen handlar om att förhindra sexuella övergrepp och pedofila handlingar, vilka är brott enligt svensk lag och bör benämnas som sådana. Att reducera problematiken till att handla om attityder kring makt, kön och samtycke visar en grundläggande missuppfattning. Pedofili är en parafili med biologiska och psykologiska faktorer som inte påverkas av förändrade könsroller eller maktstrukturer. Att påstå att fysiska säkerhetsåtgärder är mindre viktiga än attitydförändringar saknar stöd i forskning och ignorerar de lärdomar som dragits från tidigare övergreppsfall.

Vidare utgår förvaltningen från att befintliga rutiner är tillräckliga, men att de existerar innebär inte nödvändigtvis att de är effektiva. Flera uppmärksammade fall visar att förövare kunnat verka under lång tid trots gällande rutiner. Motionens syfte är att säkerställa att dessa verkligen fungerar och minimerar risker. Tjänsteutlåtandet hänvisar också till utdrag ur belastningsregistret som en säkerhetsåtgärd, men detta är ingen garanti för att barn skyddas. Skolverket framhåller att registerutdrag endast visar fällande domar, inte om en person varit föremål för utredning eller avskedats på grund av misstanke om gränsöverskridande beteende eller sexuella övergrepp. Det är också välkänt att vissa förövare aktivt undviker att hamna i belastningsregistret för att kunna fortsätta arbeta nära barn.

I tjänsteutlåtandet framförs även att skärpta regler för exempelvis ensamarbete och digitala verktyg skulle leda till ökad administration och innebära organisatoriska utmaningar. Vi menar att skyddet av barn aldrig får reduceras till en fråga om administrativ börda. Om säkerhetsåtgärder kräver förändringar i bemanning eller resursfördelning måste detta vägas mot de risker som uppstår om inget görs. Det framhålls också att ombyggnationer inte alltid har önskad effekt och kan vara kostsamma. Det är sant att inga åtgärder eliminerar risker helt, men en säkerhetsanpassad miljö minskar möjligheterna för övergrepp att ske obemärkt. Att avstå från sådana åtgärder av kostnadsskäl innebär att ekonomi sätts före barns säkerhet. Säkerhetskrav bör, precis som brandskydd, vara en självklar del av lokalplaneringen.

Att avstå från förstärkta rutiner och fysiska säkerhetsåtgärder innebär att onödiga risker kvarstår i verksamheten. Barnens trygghet och säkerhet måste alltid ha högsta prioritet, därav tillstyrker förskolenämnden motionen i sin helhet.